

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA
2017. GODINU**

Nelt Co d.o.o.

Beograd , jun 2018. godine

САДРЖАЈ

1	OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU	2
1.1	Klasifikacija Društva po Zakonu o računovodstvu	3
1.2	Organizaciona struktura Društva	4
1.3	Struktura zaposlenih	5
2	OPIS DELATNOSTI	5
2.1	Distribucija i prodaja	6
2.2	Logističke usluge i lanac snabdevanja	6
2.2.1	Domaći i međunarodni drumski transport	6
2.2.2	Carinsko posredovanje i špedicija	6
2.2.3	Skladištenje	7
2.2.4	Dorada proizvoda (Value added services)	7
2.2.5	Kontenjerski terminal	7
3	FAKTORI TRAŽNJE	7
4	RAZVOJ	8
5	PREGLED REZULTATA POSLOVANJA	9
6	PREGLED FINANSIJSKOG POLOŽAJA	10
6.1	Struktura aktive i pasive	10
7	POKAZATELJI POSLOVANJA	11
7.1	Likvidnost	11
7.2	Rentabilnost	11
7.3	Efikasnost	12
7.4	Finansijska struktura i sigurnost	13
8	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	13
8.1	Zaštita zdravlja i bezbednost na radu	14
8.2	Društvena odgovornost	14
8.3	Bezbednost hrane	14
9	BITNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA	14
10	RIZICI POSLOVANJA	15
10.1	Tržišni rizik	15
10.1.1	Devizni rizik	15
10.1.2	Rizik od promene kamatnih stopa	16
10.2	Kreditni rizik	18
10.3	Rizik likvidnosti	18

1 OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Privredno društvo za spoljnu i unutrašnju trgovinu i usluge Nelt Co. d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Društvo) osnovano je 14. avgusta 2000. godine od strane osnivača „Neregelia Trading Limited“ Kipar. Sedište firme se nalazi u Dobanovcima, Maršala Tita 206, a kompanija na dan 31.12.2017. godine ima 1.834 stalno zaposlenih.

Nelt Grupa je počela sa poslovanjem 1992. kao kompanija čija je osnovna delatnost trgovina, sa sedištem u Beogradu. Počevši od male veleprodaje, danas se Društvo razvilo i postalo vodeća distributerska kompanija na teritoriji Srbije i regiona. Nelt CO predstavlja najznačajnije deo Nelt Grupe.

Društvo se prevashodno bavi prodajom i pružanjem usluga logistike. Prodaja uključuje distribuciju i marketing, a u okviru logistike se pružaju usluge menadžmenta lanca snabdevanja (distributivni centri, skladištenje, planiranje zaliha, dostava, itd).

Ugovor o distribuciji Društvo je potpisalo sa kompanijom “Procter&Gamble” 1996. godine, danas je Nelt Co distributer velikog broja „principala“ među kojima su: Procter&Gamble, Mondelez, Prhilip Moris International, Mars Balkan East, Neoplanta, Dr. Oetker, Reckitt Benckiser, Sebapharma, Sanofi, Johnson & Johnson, Uti i td.

Nelt Co je tokom 2010. godine započeo svoje poslovanje u Africi, kada je osnovana kompanija u Angoli - Nelt Angola, koja se bavi distribucijom i prodajom robe široke potrošnje u toj afričkoj zemlji, a zatim i kompanije u Zambiji i Mozambiku.

Identifikacioni podaci Društva su:

Naziv:	Nelt Co d.o.o.
Adresa:	Maršala Tita 206
Šifra delatnosti:	4636 – trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima
Pravna forma:	Društvo sa ograničenom odgovornošću
Matični broj:	17304712
PIB:	100037645
Web site:	www.nelt.com , www.nelt.rs
Broj zaposlenih:	1.833
Registrovani kapital:	RSD 534.329.528,31
Vrste uloga:	Novčani i nenovčani
Matično pravno lice:	Neregelia Trading Limited, Kipar (100%)

Pravna lica koja se smatraju povezanim sa Preduzećem :

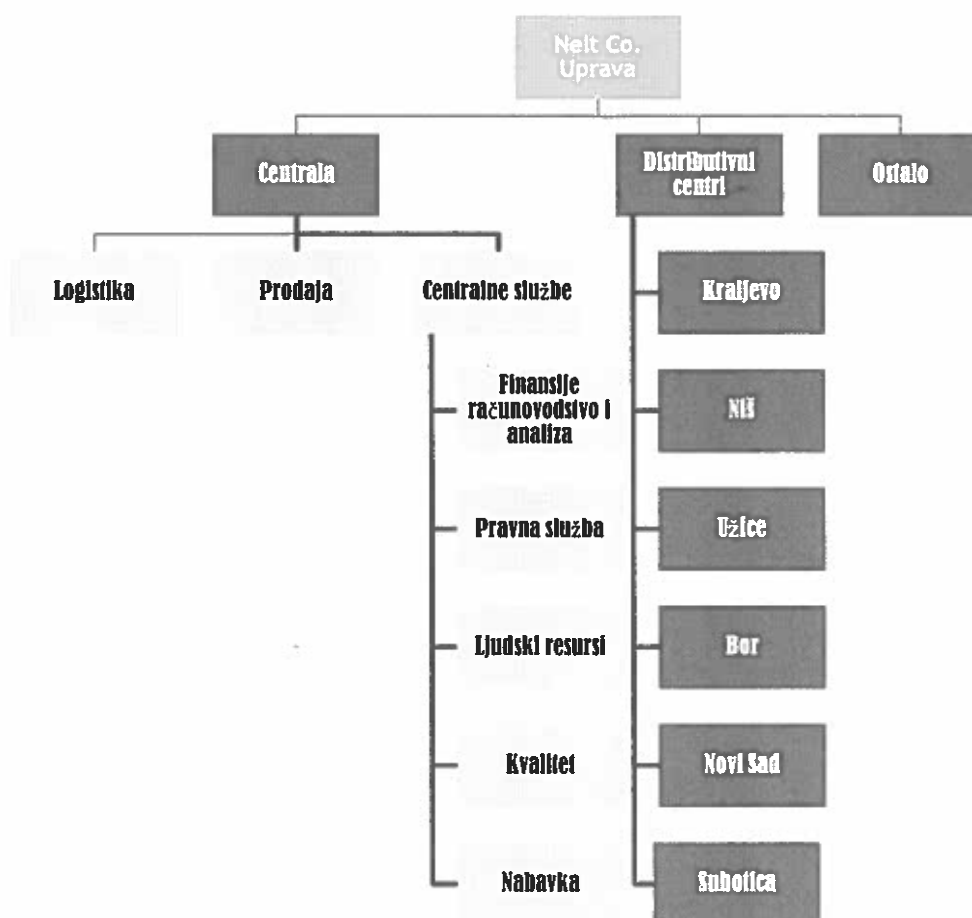
Neoplanta a.d. – Novi Sad
Neo MP d.o.o. – Novi Sad
Čenej Agrar d.o.o. – Novi Sad
Neregelia d.o.o. – Crna Gora
Nelt ST DOOEL – Makedonija
Nelt Angola LDA. – Angola
Nelt Zambia Limited. – Zambija
Nelt Mozambique Limited. – Mozambik
Javna skladišta d.o.o. – Subotica
Banim Reklame d.o.o. - Beograd
Tako Lako Shop d.o.o. - Beograd
Neoplanta veterinarska stanica d.o.o. - Novi Sad
Neoplanta-zajedno d.o.o. – Novi Sad

1.1 Klasifikacija Društva po Zakonu o računovodstvu

Društvo je na osnovu broja zaposlenih, godišnjeg prihoda i vrednosti imovine, prema važećem Zakonu o računovodstvu razvrstano u veliko pravno lice. Shodno navedenom, Društvo ima obavezu revizije godišnjih finansijskih izveštaja od strane nezavisnih eksternih revizora.

Revizorska kuća koja vrši reviziju finansijskih izveštaja Društva je Grant Thornton doo Beograd, Knjeginje Zorke 2/4, Beograd.

1.2 Organizaciona struktura Društva

1.3 Struktura zaposlenih

Struktura zaposlenih po polu	Broj	%
Ženski	468	25,5%
Muški	1.365	74,5%
Ukupno	1.833	100%

Struktura zaposlenih po stepenu stručne spreme	Broj	%
VII/2 - Magistar	1	0,1%
VII/1 - Visoka/Master	455	25%
VI/2 - Specijalizacija	2	0,1%
VI/1 - Viša strukovna	248	14%
V stepen VKV	25	1,4%
IV stepen SSS	706	38,5%
III stepen KV	351	19,1%
II stepen PK	18	1%
I stepen NK	25	1,4%
Nema obrazovanje	1	0,1%
Ukupno	1.833	100,0%

Starosna struktura zaposlenih	Broj	%
< 30	560	30,6%
31 - 40	883	48,1%
41 - 50	303	16,5%
51 - 60	79	4,5%
> 60	8	0,4%
Ukupno	1.833	100,0%

Prosečna starost zaposlenih u Društvu je 36 godina.

2 OPIS DELATNOSTI

Pretežna registrovana delatnost Preduzeća je trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima sa odnosnom šifrom delatnosti 4636. Prema Uredbi o klasifikaciji delatnosti („Sl. Glasnik RS“, br. 54/2010) navedena delatnost se nalazi u okviru Sektora G, trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala, a obavlja i brojne druge delatnosti, prvenstveno vezanih za distribuciju i prodaju robe široke potrošnje i pružanje logističkih usluga.

2.1 Distribucija i prodaja

Distribucija i prodaja robe široke potrošnje je osnovna delatnost kojom se Društvo bavi. Društvo je u mogućnosti da ponudi kompletnu uslugu klijentima, od uvoza i carinjenja robe, preko marketinških aktivnosti, do prodaje i isporuke. Prodaja Društva je organizovana po teritorijalnom i funkcionalnom principu, imajući u vidu tip i strukturu kupaca. Naime, na svim tržištima na kojima Društvo posluje, u potpunosti se pokrivaju svi proizvodni kanali i objekti, Društvo istovremeno saraduje sa svim tržišno orijentisanim nacionalnim i internacionalnim trgovačkim lancima, veleprodajama, malim i velikim privatnim radnjama, kioscima, benzinskim pumpama, apotekama i sl. Svi zaposleni u sektoru prodaje, na svim pozicijama počev od aranžera, promotera, pa do nivoa menadžera su obučeni prema standardima i načinu poslovanja inostranih partnera Društvo. Glavna karakteristika prodajnog koncepta predstavljaju prodajne usluge, konkretno, kvalitetna distribucija kojom se omogućava da proizvodi partnera Preduzeća budu uvek i svuda dostupni potrošačima. Pored prodaje, sve više se stavlja akcenat na usluge "trade marketing"-a koje Društvo pruža svojim klijentima. To su usluge marketinga koje Društvo pruža putem aranžiranja proizvoda u radnjama, osmišljavanjem i realizacijom promotivnih aktivnosti, brendiranjem vozila ili produkcijom i postavljanjem reklamnog materijala. Klijenti u domenu "trade marketing"-a su: Procter&Gamble, Wrigley, Mondelez, Neoplanta, Mars, kao i mnogi drugi. Sektor prodaje obuhvata 691 zaposlenih u 15 prodajnih programa u 5 divizija (Mars/Wrigley/Reckit/Duracell, Mondelez/Jacobs, Neoplanta/Dr Oetker/ Mars Pet Care, PG+GDM, PMI) koji na kvartalnom nivou uslužuje 23.500 prodajnih objekata.

2.2 Logističke usluge i lanac snabdevanja

Društvo je 2007. godine krenulo u realizaciju projekta 3PL logistika, tj. pružanje širokog spektra logističkih usluga trećim licima. Usluge koje Društvo pruža trećim licima su usluge domaćeg i međunarodnog drumskog transporta, carinskog posredovanja i špedicije, skladištenja i dorade proizvoda. U nastavku su detaljniji komentari o svakoj od ovih usluga:

2.2.1 Domaći i međunarodni drumski transport

Do decembra 2011. godine, usluge špedicije obavljalo je Društvo Nelt Ltd. d.o.o, koje je bilo u 100% vlasništvu Preduzeća. Nakon izvršene statusne promene pripajanja, na dan 25.12.2011. godine, ove poslove preuzelo je Društvo.

Radi kvalitetnog obavljanja usluga transporta, Društvo poseduje odgovarajući vozni park (tegljači sa poluprikolicom, kamioni, hladnjače) u kojem sva vozila imaju važeće dozvole i sertifikate za međunarodni transport.

2.2.2 Carinsko posredovanje i špedicija

Kao pružalac logističkih usluga, Društvo vrši prijavljivanje i smeštaj robe u carinsko skladište i izradu dokumentacije po tom osnovu, kao i pribavljanje svih vrsta uverenja (npr. sanitarnih, veterinarskih).

2.2.3 Skladištenje

Društvo raspolaže moderno opremljenim skladišnim kapacitetima, uz mogućnost ispunjenja različitih tehnoloških zahteva, kao što su skladištenje u temperaturno kontrolisanom režimu, skladištenje vangabaritnih tereta, visoko regalno skladištenje, itd. Društvo je preuzimanjem pozitivnih primera iz svog lanca snabdevanja i korišćenjem „WMS-a“ (warehouse management system), u mogućnosti da prati robu od ulaska u skladište do njenog izlaska (pozicije u skladištu, rokove trajanja, LOT pozicije, itd) i da time kvalitet usluga skladištenja dovede na najviši mogući nivo. U centralnom distributivnom centru u Dobanovcima, Društvo je u mogućnosti da klijentima ponudi skladištenje robe u širokim dijapazonima temperaturnih režima, od -25°C do +12°C. Od skoro je u upotrebi i skladište prilagođeno smeštanju farmaceutskih proizvoda uz poštovanje principa HACCP.

2.2.4 Dorada proizvoda (Value added services)

U okviru skladišnog prostora, postoji poseban prostor koji se koristi za različite vrste dorade robe i prilagođavanje iste zahtevima klijenata. Dorada robe podrazumeva obmotavanje proizvoda termoskupljajućom folijom (eng. shrink-wrap). Ceo ovaj proces je standardizovan odgovarajućim standardima (ISO i HACCP) i time se omogućuje manipulacija različitim vrstama robe, uključujući i prehrambene proizvode. Osim usluga pravljenja setova pakovanja i zbirnih pakovanja, Društvo pruža i usluge deklarisanja i obeležavanja robe.

2.2.5 Kontejnerski terminal

Na Neltovom posedu, u Centralno distributivnom centru u Dobanovcima, uspostavljen je prvi privatni intermodale terminal (železnički kontejnerski terminal) u Beogradu. Inicijalni kapacitet deponovanja je 400 TEU, sa mogućnošću proširenja na kapacitet od više hiljada TEU. Servisi u ponudi su: obrada punih i praznih kontejnera, odnosno prijem, pretovar, odlaganje, skladištenje i otprema.

3 FAKTORI TRAZNJE

Trendovi kretanja tražnje za robom široke potrošnje, su pod uticajem demografskih i makroekonomskih kretanja. Potražnja za robom široke potrošnje, zavisi od potrošnje iste kao i od dostupnog dohotka za potrošnju. Demografski i makroekonomski faktori koji mogu da služe kao pokazatelj promene potražnje uključuju ukupan broj i stepen rasta stanovništva kao i njihove karakteristike, nivoa dohotka po osobi i načina na koji se isti troši, na koje takođe utiče i ukupan ekonomski rast i inflacija. Sledeća tabela pokazuje najvažnije od ovih indikatora za Srbiju, koji su uticali na poslovanje Preduzeća i konkurentskih kompanija:

Opšti ekonomski i demografski pokazatelji:

Pokazatelj	2015.	2016.	2017.
Stanovništvo	7.114.393	7 186 862	7.058.322
BDP po stanovniku (u EUR)	4.659	4.904	5.226

Na osnovu prikazanih opštih pokazatelja, može se zaključiti da je broj stanovnika kao jedan od najvažnijih elemenata ukupne tražnje ima tendenciju pada, dok BDP po glavi stanovnika raste.

U narednoj tabeli navedeni su zvanični statistički podaci o prometu na veliko određenih grupa proizvoda široke potrošnje koji po karakteristikama mogu da se svrstaju u neki od navedenih podsektora:¹

Trgovina na veliko – promet po robnim grupama u 2016.	sa PDV-om, u RSD milionima
Grupa proizvoda	Vrednost prometa
Prehrambeni proizvodi	418.420
Duvanski proizvodi	159.570
Porculan, staklo, keramika i proizvodi za čišćenje u domaćinstvu	29.765
Parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	83.709
Farmaceutski proizvodi i medicinska pomagala	182.147
Ostali neprehrambeni proizvodi	1.400.267
Ukupno	2.273.878

4 RAZVOJ

Društvo nastoji da u potpunosti pokrije tržišta na kojima posluje, proširi prodaju i distribuciju, unapredi pružanje logističkih usluga uz primenu najmodernije tehnologije i standardizaciju poslovanja.

Nelt na svim tržištima na kojim posluje želi da ostvari maksimalno pokrivanje prodajnih kanala i objekata i da uspostavi vrhunske standarde u svojoj delatnosti. Sa više od 800 zaposlenih u prodaji, marketingu, logistici i pratećim službama, nastojimo da saradujemo sa svim tržišno orijentisanim nacionalnim i internacionalnim trgovačkim lancima, veleprodajama, malim i velikim privatnim radnjama, kioscima, apotekama, parfimerijama, benzinskim pumpama itd.

Teži se da se uspešni poslovni modeli primene i na prodajne delatnosti u kojim do sada Društvo nije bilo prisutno, maksimalno koristeći ljudske i materijalne resurse iz postojećeg poslovanja. Uz to, ulažu se stalno napori da bi ostali lideri u korišćenju naprednih informacionih tehnologija u prodaji (Hand Held i Tablet Computers, B2B portali), finansijama (e-banking), komunikacijama

¹ Statistički godišnjak za 2017, str. 325.

(IP telefonija, IM, 3G+ prenos podataka sa terena) i logistici (WMS i Dynamic routing). Implementiran je poslovno-informacioni sistem SAP, sa ciljem da se prethodni ERP zameni rešenjem koje u potpunosti može da obuhvati i podrži strategiju održivog širenja i unapređenja poslovanja, kao i sve procese unutar kompanije.

5 PREGLED REZULTATA POSLOVANJA

U 000 rsd

Opis / Poslovna godina	2015.	2016.	2017.
Poslovni prihodi	50.026.840	75.809.785	78.024.512
Poslovni rashodi	48.699.814	74.181.004	76.532.406
Poslovni dobitak	1.327.026	1.628.781	1.492.106
Dobit pre oporezivanja	1.196.311	996.913	1.425.367
Tekući porez na dobit	80.556	65.679	67.725
Neto dobitak	1.119.677	975.252	1.330.775
Poslovna imovina	20.723.609	21.769.200	24.565.388
Osnovni kapital	440.700	534.631	534.631
Neraspoređena dobit	8.829.917	8.569.504	9.064.567
Prosečan broj zaposlenih	1.620	1.705	1.825

6 PREGLED FINANSIJSKOG POLOŽAJA

U 000 rsd

Opis/Poslovna godina	2015.	2016.	2017.
Stalna imovina	10.710.833	11.184.425	12.769.941
Obrtna imovina	9.994.358	10.584.775	11.795.447
Dugoročne obaveze	1.953.904	1.637.470	1.478.544
Kratkoročne obaveze	7.192.269	8.781.158	11.329.754
Neraspoređena dobit	8.829.917	8.569.504	9.064.567

6.1 Struktura aktive i pasive

Struktura Aktive	2015.	2016.	2017.
Fiksna aktiva	52%	52%	52%
Nematerijalna ulaganja	1%	1%	0%
Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva	33%	32%	28%
Dugoročni finansijski plasmani	18%	19%	23%
Obrtna aktiva	48%	48%	48%
Zalihe	12%	14%	13%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	5%	4%	2%
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	31%	30%	33%

Struktura Pasive	2015.	2016.	2017.
Sopstveni kapital	54%	51%	47%
Obaveze	46%	49%	53%
Kredit	16%	14%	19%
Ostale obaveze	30%	35%	35%

7 POKAZATELJI POSLOVANJA

7.1 Likvidnost

Likvidnost preduzeća se definiše kao njegova sposobnost da pravovremeno izmiruje svoje obaveze.

Opšti racio likvidnosti pokazuje stepen pokivenosti obaveza koje dospevaju za plaćanje dospelih obaveza – sa koliko dinara obrtne imovie je pokriven 1 dinar krakoročnih obaveza.

Racio reducirane likvidnosti pokazuje stepen pokrivenosti krakoročnih obaveza likvidnom, lako unovčivom imovinom.

Racio trenutne likvidnosti pokazuje stepen pokrivensti kratkoročnih obaveza gotovinom i gotovinskim ekvivalentima, imovinom u novčanom obliku.

Opis/Poslovna godina	2015.	2016.	2017.
Opšti racio likvidnosti	1,39	1,21	1,04
Racio reducirane likvidnosti	0,91	0,70	0,64
Racio trenutne likvidnosti	0,05	0,06	0,03

7.2 Rentabilnost

Rentabilnost predstavlja jedan od osnovnih principa reprodukcije koji se svodi na zahtev da se ostvari maksimalna dobit i prinos sa što manje angažovanih sredstava u procesu poslovanja.

Stopa poslovnog dobitka – pokazuje stopu bruto marže koju ostvaruje poslovni subjekt kao procentualno učešće poslovnog dobitka u prihodima iz redovnog poslovanja tj pokazuje koliko na svakih 100 dinara poslovnih prihoda, posle pokrića poslovnih rashoda u tekućoj godini se ostvaruje bruto zarada.

Stopa neto dobitka – neto dobitak predstavlja konačan finansijski rezultat koji preostane nakon pokrića svih poslovnih , finansijskih i ostalih rashoda, poreza na dobit i posle usklađivanja za efekte odloženih poreskih rashoda ili prihoda

Stopa prinosa na imovinu – pokazuje stepen prirasta ukupno angažovanih poslovnih sredstava tj koliko je društvo na angažovanih 100 dinara imovine ostvarilo prirast.

Stopa prinosa na kapital – pokazuje rentabilnost sopstvenog kapitala tj koliko društvo na 100 dinara investiranog kapitala ostvari periodični prirast.

Opis/Poslovna godina	2015.	2016.	2017.
Stopa poslovnog dobitka	2,65%	2,15%	1,95%
Stopa neto dobitka	2,24%	1,29%	1,71%
Stopa prinosa na imovinu	5,94%	4,59%	5,74%
Stopa prinosa na kapital	10,34%	8,73%	11,80%

U 2017. godine, pokazatelji rentabilnosti su bolji nego prethodne godine, osim malog pada stope poslovnog dobitka (-9%), svi ostali pokazatelji beleže rast. Stopa prinosa na kapital beleži rast od 35% što pokazuje da sa istim obimom kapitala kompanija ostvaruje znatno bolje rezultate.

7.3 Efikasnost

Koeficijent obrta potraživanja od kupaca - pokazuje koliko se puta u toku godine naplate potraživanje od kupaca. Što je racio veći to je Društvo likvidnije i rentabilnije, jer implicira kraće vreme naplate potraživanja.

Koeficijent obrta dobavljača – pokazuje koliko se puta u toku godine izmire obaveze prema dobavljačima. Što je racio manji to je Društvo likvidnije i rentabilnije.

Koeficijent obrta zaliha – pokazuje koliko se puta u toku godine obrnu zalihe u jednom društvu. Ukoliko se taj koeficijent stavi u odnos sa brojem dana u toku godine dobije se prosečno vreme trajanja jednog obrta.

Gotovinski ciklus- pokazuje prosečno trajanje jednog obrta gotovine- broj dana u godini koji prođe od trenutka izdavanja gotovine za nabavku proizvoda od dobavljača do momenta prijema gotovine po osnovu naplate potraživanja od kupaca.

Opis/Poslovna godina	2015.	2016.	2017.
Koeficijent obrta potraživanja od kupaca	13,49	14,54	12,99
Koeficijent obrta dobavljača	13,46	13,52	12,24
Koeficijent obrta zaliha	13,50	18,17	17,29
Gotovinski ciklus	27	18	19

Svi koeficijenti obrta su na nivou prethodne godine, tačnije sa neznatnim smanjenjem racija, tako da je gotovinski ciklus ostao na skoro istom nivou kao i prethodne godine i u 2017. iznosi 19 dana.

7.4 Finansijska struktura i sigurnost

Stepen zaduženosti – pokazuje koliko se Društvo finansira iz pozajmljenih izvora finansiranja – što je pokazatelj manji to je finansijska struktura bolja a Društvo sigurnije i solventnije.

Racio sopstvenog kapitala – pokazuje koliko se Društvo finansira iz sopstvenih izvora finansiranja – što je pokazatelj veći to je finansijska struktura bolja a Društvo sigurnije i solventnije.

Pokriće rashoda kamata – pokazuje stepen opterećenja poslovnog dobitka rashodima tj sa koliko dinara poslovnog dobitka Društvo raspolaže za pokriće 1 dinara rashoda kamata – što je pokazatelj veći to je finansijska struktura bolja.

Opis/Poslovna godina	2015.	2016.	2017.
Stepen zaduženosti	46%	49%	53%
Racio sopstvenog kapitala	54%	51%	47%
Pokriće rashoda kamata	8,1	19,78	18,56

Nakon rasta racia pokriva rashoda kamata u 2016., isti racio je ostao na približno istom nivou. Društvo se u 2017. godini isto kao i u 2016. zadužuje po niskim kamatnim stopama, pa su one ostale na niskom nivou.

Stepen zaduženosti je prvi put iznad 50%, a razlog tome je ulazak u investicione aktivnosti i izgradnja novog skladišnog prostora, hale 5.

U skladu sa MRS 16 na dan 31.12.2014. godine Društvo je izvršilo procenu imovine po fer vrednosti. Predmet procene je bilo zemljište, građevinski objekti, investicione nekretnine i mali deo opreme koje se neodvojivo koristi sa skladištem i investicionim nekretninama. Za procenu je bilo angažovana firma Ernst&Young d.o.o. Beograd.

8 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Svi zaposleni Društva su orijentisani i stimulisani na racionalno korišćenje prirodnih resursa, stoga redovne i integrisane aktivnosti i korišćenje izabrane tehnologije, opreme i materijala, smanjuju štetne uticaje naših usluga i preces na životnu sredinu.

Društvo je tokom 2017. godine ispunjavalo sve obaveze u pogledu naknada za zaštitu životne sredine, ali shodno delatnosti i činjenice da ne predstavlja izvor ugrožavanja životne sredine nije bilo posebnih ulaganja za te namene.

8.1 Zaštita zdravlja i bezbednost na radu

Podizanje kvaliteta radnog okruženja zasniva se na aktivnom uključivanju zaposlenih u BZR timu, u svrhu kreiranja programa i sprovođenja mera zaštite zdravlja i bezbednosti na radnom mestu. Programi us integrisani u redovne procesne aktivnosti kompanije

8.2 Društvena odgovornost

Politika društvene odgovornosti Društva zasnovana je na etičkom poslovanju i težnji da pomognemo stvaranju boljeg okruženja za naše zaposlene, partnere i širu društvenu zajednicu, uz ostvarivanje dobrih poslovnih rezultata i visok stepen odgovornosti prema životnoj sredini. Proizvodi koje distribuiramo su visokog i konstantnog kvaliteta, a celokupno naše poslovanje je usmereno na ispunjenje zahteva klijenata i potrošača, što potvrđuje i ISO 9001 sertifikat. Svi naši objekti projektovani su i izgrađeni na način koji obezbeđuje zaštitu okoline, a mere zaštite na radu poštuju se u okviru cele kompanije. Saradnju sa partnerima gradimo isključivo na uzajmnom poštovanju i poverenju.

Pokrenuli smo niz značajnih projekata, a kao jedan od najobimnijih izdvojili bismo finansiranje saobraćajne petlje u Dobanovcima, čija izgradnja je dovela do znatnog rasterećenja saobraćaja kroz centar naselja, a time i do smanjenog nivoa buke i zagađenja, te porasta kvaliteta života lokalnog stanovništva.

Posebna pažnja poklanja se deci, kojoj se kontinuirano pružaju različiti vidovi pomoći. Napori da se podrže mladi u početku su podrazumevali donacije školama i domovima za nezbrinutu decu, a u 2010. godini je osnovan i Fond za stručno usavršavanje. Nova strategija društveno odgovornog poslovanja podrazumeva podršku i pružanje novih mogućnosti najtalentovanim studentima fakulteta u Srbiji.

Doprinos poboljšanju kvaliteta života zaposlenih i cele lokalne zajednice, bio je i ostaće jedan od najvažnijih ciljeva i smernica u donošenju poslovnih odluka.

8.3 Bezbednost hrane

Bezbednost hrane se ogleda u ispunjavanju svih neophodnih uslova, adekvatna organizacija i realizacija procesa sa očuvanje zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda koji se distribuiraju. Društvo ima sertifikovan sistem upravljanja kvalitetom ISO 9001, kao i HACCP.

9 BITNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Od dana bilansa pa do dana objavljivanja izveštaja nije bilo bitnih poslovnih događaja koji bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

10 RIZICI POSLOVANJA

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

10.1 Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa. Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnijih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili meri taj rizik.

10.1.1 Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od kupaca, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominovani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera vlade u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Izloženost Društva deviznom riziku po osnovu finansijskih sredstava i obaveza analiziramo po knjigovodstvenoj vrednosti na sledeći način:

(u 000 RSD)	31.12.2017.			31.12.2016.		
	RSD	EUR	USD	RSD	EUR	USD
Finansijska sredstva	6.384.904	469.571	359.782	5.554.444	299.699	276.787
Finansijske obaveze	(5.238.094)	(5.387.326)	-	(5.210.358)	(2.879.974)	-
Kratkoročna izloženost	1.146.810	(4.917.755)	359.782	344.086	(2.580.275)	276.787
Finansijska sredstva	1.936.358		893.931	38.773	-	1.157.501
Finansijske obaveze		(1.478.544)	-	-	(1.637.470)	-
Dugoročna izloženost	1.936.358	(1.478.544)	893.931	38.773	(1.637.470)	1.157.501

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa evra (EUR) i američkog dolara (USD). Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu.

(u 000 RSD)	Koef. osetljivosti 10% -10%		Koef. osetljivosti 10% -10%		Koef. osetljivosti 10% -10%		Koef. osetljivosti 10% -10%	
	31.12.2017.				31.12.2016.			
	EUR		USD		EUR		USD	
Neto dobitak	(639.630)	639.630	125.371	(125.371)	(421.775)	421.775	143.429	(143.429)
Neto kapital	(639.630)	639.630	143.429	(125.371)	(125.371)	421.775	143.429	(143.429)

10.1.2 Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta, a Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

(u 000 RSD)	31.12.2017.	31.12.2016.
Finansijska sredstva:		
Nekamatonosna		
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	42.909	34.983
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.621	3.790
Potraživanja	6.595.132	5.351.900
Ostala kratkoročna potraživanja	182.346	104.570
Kratkoročni finansijski plasmani	76.540	83.207
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	219.717	529.162
	7.119.266	6.107.572
Sa fiksnom kamatnom stopom		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.827.667	1.157.501
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	1.750
Kratkoročni finansijski plasmani	-	60.381
	2.827.667	1.219.631
Sa varijabilnom kamatnom stopom		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	140.521	-
	140.521	-
Ukupno finansijska sredstva	10.087.454	7.327.204

Finansijske obaveze:**Nekamatonosne**

Dugoročni krediti u zemlji	-	376.591
Kratkoročni krediti u zemlji	89.563	270.685
Obaveze iz poslovanja	6.188.614	5.620.799
Ostale obaveze	3.659	3.475
	<u>6.281.836</u>	<u>6.271.550</u>

Sa fiksnom kamatnom stopom

Kratkoročni krediti u zemlji	786.264	123.472
	<u>786.264</u>	<u>123.472</u>

Sa varijabilnom kamatnom stopom

Dugoročni krediti u zemlji	1.461.266	2.226.185
Kratkoročni krediti u zemlji	3.574.597	1.106.595
	<u>5.035.863</u>	<u>3.332.780</u>
	<u>12.103.964</u>	<u>9.727.802</u>

Analize osetljivosti prikazane u narednoj tabeli su uspostavljene na osnovu izloženosti promenama kamatnih stopa za nederivativne instrumente na datum bilansa stanja. Za obaveze sa varijabilnom stopom, analiza je sastavljena pod pretpostavkom da je preostali iznos sredstava i obaveza na datum bilansa stanja bio nepromenjen u toku cele godine. Povećanje ili smanjenje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procenu realno moguće promene u kamatnim stopama.

Da je kamatna stopa 1% viša/niža, a sve ostale varijable ostanu nepromenjene, uticaj na neto dobitak perioda, odnosno na neto stanje kapitala Društva za godinu koja se završila na 31. decembar 2017. odnosno 2016. godine, bi bila u iznosima prikazanim u narednoj tabeli:

(u 000 RSD)	Koef. osetljivosti		Koef. osetljivosti	
	1,00%	-1,00%	1,00%	-1,00%
	<u>31.12.2017.</u>		<u>31.12.2016.</u>	
Neto dobitak	(48.953)	48.953	(33.328)	33.328
Neto kapital	(48.953)	48.953	(33.328)	33.328

Ovakva situacija se pripisuje izloženosti Društva koja je zasnovana na varijabilnim kamatnim stopama koje se obračunavaju na obaveze po dugoročnim i kratkoročnim kreditima

10.2 Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Društvo je izloženo ovom riziku po osnovu raznih vrsta finansijskih instrumenata, kao što su potraživanja od kupaca, dati zajmovi, itd. Maksimalna izloženost ovom riziku je do iznosa knjigovodstvene vrednosti ovih finansijskih sredstava što je na dan 31. decembra kao što sledi.

<i>(u 000 RSD)</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	42.909	34.983
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.830.288	1.161.291
Potraživanja	6.595.132	5.531.900
Ostala kratkoročna potraživanja	182.346	104.570
Kratkoročni finansijski plasmani	76.540	143.588
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	360.239	530.912
Ukupno finansijska sredstva	<u>10.087.454</u>	<u>7.327.244</u>

Društvo kontinuirano prati naplatu od kupaca i ostalih poslovnih partnera. Po potrebi koriste se eksterni izvori za evaluaciju kreditnog rejtinga. Politika Društva je da posluje samo sa kreditno sposobnim partnerima.

Rukovodstvo Društva smatra za sva navedena finansijska sredstva koja nisu već obezvređena i dospela na 31. decembar da imaju dobar kreditni rejting.

10.3 Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava i finansijskih obaveza. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava, odnosno finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da potraživanja naplati i obaveze namiri.

Dospeća finansijskih sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2017. godine su:

(u 000 RSD)

	31.12.2017.					Ukupno
	Kratkoročno dospeće			Dugoročno dospeće		
	do 1 meseca	1 do 3 meseca	3 do 12 meseci	1 do 5 godina	preko 5 godina	
Dospeća finansijskih sredstava:						
Nekamatnosna sredstva	6.424.748	348.686	345.832	-	-	7.119.266
Sredstva sa fiksnom kamatnom stopom	912	-	-	1.014.124	1.812.632	2.827.667
Sredstva sa varijabilnom kamatnom stopom	140.521	-	-	-	-	140.521
	6.566.181	348.686	345.832	1.014.124	1.812.632	10.087.454
Dospeća finansijskih obaveza:						
Nekamatnosne obaveze	5.090.558	1.160.855	30.423.	-	-	6.281.836
Obaveze sa fiksnom kamatnom stopom	19.745	39.491	727.027	-	-	786.263
Obaveze sa varijabilnom kamatnom stopom	68.160	136.319	3.370.120	1.423.421	37.845	5.035.865
	5.178.463	1.336.665	4.127.570	1.423.421	37.845	12.103.964
Neto efekat dospeća	1.387.718	(987.979)	(3.781.738)	(409.297)	1.774.787	(2.016.509)

Dospeća finansijskih sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2016. godine su:

(u 000 RSD)

	31.12.2016.					Ukupno
	Kratkoročno dospeće			Dugoročno dospeće		
	do 1 meseca	1 do 3 meseca	3 do 12 meseci	1 do 5 godina	preko 5 godina	
Dospeća finansijskih sredstava:						
Nekamatnosna sredstva	5.517.385	551.020	394	-	38.773	6.107.572
Sredstva sa fiksnom kamatnom stopom	62.131	-	81.995	1.075.506	-	1.219.632
	5.579.516	551.020	82.389	1.075.506	38.773	7.327.204
Dospeća finansijskih obaveza:						
Nekamatnosne obaveze	5.681.145	570.128	20.277	-	-	6.271.550
Obaveze sa fiksnom kamatnom stopom	-	-	123.472	-	-	123.472
Obaveze sa varijabilnom kamatnom stopom	80.442	160.884	1.830.575	1.260.879	-	3.332.780
	5.761.587	731.012	1.974.324	1.260.879	-	9.727.802
Neto efekat dospeća	(182.071)	(179.992)	(1.891.935)	(185.373)	38.773	(2.400.598)

Ranko Sočanac
Generalni direktor

Veselin Stijović
Menadžer računovodstva